

Oppstart og tilvenning

VESLETUN BARNEHAGE

Vi takker for tilliten dere gir oss ved å velge vår barnehage, og vi gleder oss til å bli bedre kjent med dere i tiden fremover.

Innhold

- ▶ Oppstart og tilvenning side 3
- ▶ Å være nær og tilstede side 5
- ▶ Trygghetsobjekter side 7
- ▶ Tilvenningsdagene og følelsesmessige reaksjoner side 8
- ▶ Tilvenning og de eldre barna side 11
- ▶ Råd for en god start side 12
- ▶ Praktisk informasjon side 16
- ▶ Vedlegg foreldre side 20
- ▶ Vedlegg ansatte side 21

Oppstart og tilvenning

- ▶ Barnehageloven §1. formål, 1 ledd

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnets behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling»

- ▶ Det å starte i barnehagen er en stor omveltning i barns liv. Barnet skal bli kjent med nye omgivelser, nye omsorgspersoner, andre barn og nye rutiner. Dette kan oppleves både spennende og skummelt, gøy og utfordrende, lærerikt og følelseladet for barnet, og for foreldrene.
- ▶ Her vil dere kunne lese litt om hvordan vi i Vesletun barnehage praktiserer tilvenningsperioden for små og store. Vi håper at dere ved å gå igjennom denne blir litt mer kjent med, og trygg på barnehagen der barnet deres nå fremover skal tilbringe store deler av hverdagen.

- ▶ Tilvenningsperioden er en meget viktig del av barns oppstart i barnehagen, og foreldre og barnehagepersonale må samarbeide godt for at barnet skal oppleve overgangen fra hjem til barnehage så trygg og stressfri som mulig.
- ▶ Målet er at etter tilvenningsperioden skal personalet på barnets avdeling fungere som en «trygg base» for utforskning og en «sikker havn» for trøst og oppmuntring, den tiden de oppholder seg i barnehagen (Brandzæg mfl., 2013).
- ▶ Tilvenningsprosessen, og samarbeidet starter når barnet har fått barnehageplass. I *informasjonsbrev* og på *besøksdagen* i forkant av oppstarten, vil både dere foreldre og barnet få et inntrykk av hvordan den nye hverdagen vil bli. I tillegg tilbyr vi en *førsamtale* for å sikre at vi er godt forberedt til å begynne dannelsen av en trygg base for barnet deres.

Å være nær og tilstede

- ▶ Når barnet begynner i barnehagen, blir de møtt av *primærkontakten* sin. Primærkontakten har ansvaret for å følge opp barnet og dets foreldre den første tiden, og hun skal sørge for at barnet blir kjent og trygg i den nye hverdagen på avdelingen – og i resten av barnehagen.
- ▶ For Primærkontakten handler dette i hovedsak om å være nær og tilstede for barnet. Primærkontakten er der sammen med barnet når det skal vinke «ha det» til mamma og pappa om morgenen, når det skal leke sammen på gulvet med de andre, når det er sulten eller tørst; Primærkontakten skal med bakgrunn av informasjon fra dere foreldre vite hvilke behov barnet har, og skal kunne se når det er på tide med en hvil, og når bleien skal skiftes.

- ▶ Det er primærkontaktens jobb å vise barnet at vi voksne tar over ansvaret fra mor og far mens de er på jobb, og at det er vi som i mellomtiden er barnets trygge base, tolk og talerør utad. Primærkontakten tar ansvar for å informere det øvrige personalet på avdelingen om nødvendig informasjon om barnet, slik at vi kan være der når barnet trenger en hjelpende hånd, har oppdaget noe spennende, eller når noen har vært ugreie med det.

Trygghetsobjekter

- ▶ For at barnehagen skal være en trygg base for barnet å være i, kan trygghetsobjekter være til stor hjelp. Trygghetsobjekter kan være smokk, sutteklut, dyne, dukke/bamse, vogna e.l. Det er en ting som barnet har knyttet seg til hjemme og som skaper forbindelse mellom tilværelsen hjemme og i barnehagen. Den første tiden er det fri tilgang til trygghetsobjektene. Når barnet ikke ser ut til å trenge dem lenger, kan de legges bort for eksempel på barnets hylle ute i garderoben.
- ▶ «Boka mi» er et litt annerledes trygghetsobjekt. Vi ber dere foreldre ta med bilder i løpet av oppstartsfasen. Bilde av barnet selv, nær familie, husdyr og eventuelle andre ting som barnet er spesielt glad i (traktor, bil, ATV, favorittleke osv.). Bildene limer vi på kartong og skriver på navn, laminerer og setter det så sammen til en bok. Alle barna har sin egen bok liggende tilgjengelig for seg på avdelingen. Boka kan de hente fram når savnet blir stort, eller når de f.eks. trenger talestøtte. Barnet kan da peke på bildene, og vi kan sammen snakke om det som er på bildene.

Winnicott sier at; «... overgangsobjektene fungerer som symboler på den kroppslige nærheten de har opplevd sammen med foreldrene som har sin spesielle lukt, smak og berøringsopplevelse. Overgangsobjektene minner barna om det som ikke er tilstede, men som likevel finnes.»
(Abrahamsen, 2005, s.67)

Tilvenningsdagene og følelsesmessige reaksjoner

- ▶ Vi anbefaler å sette av god tid til tilvenningsprosessen. Ingen barn er like og det vil derfor variere hvor lang tid barnet trenger.
- ▶ Den første tiden er gjerne den ene, eller begge foreldrene sammen med barnet i barnehagen noen timer. Tiden begrenser seg av praktiske eller fysiologiske behov som f.eks. søvn.
- ▶ Etter hvert kan gjerne barnet delta på flere av de faste rutinene på avdelingen; ett, og om ikke begge måltidene, bleieskift og utelek. De barna som sover i løpet av dagen, gjør også gjerne det. Erfaring viser at det er greit at mor eller far er med på disse situasjonene første gangen, nettopp for å symbolisere for barnet at dette er trygge situasjoner selv om det er en ny plass.

- ▶ De siste dagene er det lurt å øve på avskjed. Barnet leveres da i barnehagen og sier så etter en stund «ha det» til mamma eller pappa, og prøver seg noen timer i barnehagen på egenhånd. Foreldrene og primærkontakten snakker da sammen om hvordan de på best mulig måte kan gjennomføre avskjeden for barnet. Det kan være vanskelig for foreldre å gå fra barnet sitt, men det er viktig å forsøke å være tydelig og konsekvent i avskjeden. Det er viktig å ikke snike seg ut, men si «ha det» til barnet, og fortell at dere kommer og henter det igjen etterpå. Gå når dere har sagt «ha det». Ikke vis barnet eventuelle vonde følelser for avskjeden, men benytt dere gjerne av garderoben, eller vårt pauserom en stund hvis dere ikke orker å forlate barnehagen.
- ▶ Ring eller sms avdelingen for å få vite hvordan det har gått med barnet etter avskjeden – eller så vil primærkontakten ta kontakt med dere så snart det er anledning til det.
- ▶ Hvis foreldre nøler med å ta avskjed med barnet, eller utsetter avskjeden, vil barnet raskt merke foreldrenes usikkerhet, noe som igjen kan gjøre situasjonen mer stresset og sår for barnet.

- ▶ Noen barn gråter av full hals, noen blir sinte og andre kan bli stille og litt innesluttet. Uansett reaksjonsform er primærkontakten tilgjengelig for barnet i overgangsfasen fra hjem til barnehage. Det er trist når barnets nærmeste forlater barnehagen, men det er viktig at barnet får kjent på hvordan det er å være alene uten foreldrene, og at primærkontakten da viser at hun forstår hvorfor barnet reagerer som det gjør. Vi anerkjenner barnets følelser, samtidig som vi skal vise barnet at det er trygt og fint å være i barnehagen. Dette gjør vi ved å først gi trøst, før vi sammen oppsøker ting vi vet barnet kan være interessert i.

Tilvenning for de eldre barna

- ▶ Ikke alle barn er ett år når de begynner i barnehagen, noen er eldre, og noen flytter kanskje over fra en annen barnehage. Tilvenningsperiode med egen primærkontakt er like viktig også for disse barna. Barna møter et nytt miljø med andre hverdagsrutiner. Det er mange nye inntrykk, så det er lurt å begynne med litt korte dager.
- ▶ Vi anbefaler også at barnet kommer og besøker oss sammen med foreldrene før oppstart, for å bli kjent med barnehagens inne – og utemiljø, sin primærkontakt og de andre barna på avdelingen. Primærkontaktens oppgave i tillegg til å være barnets «trygge base», er å hjelpe og veilede barnet inn i leken med de andre barna, for slik også bli integrert i barnehagens sosiale fellesskap.
- ▶ Barna på avdelingen blir informert om at det starter et nytt barn, og vi involverer dem i oppgaven med å ønske det nye barnet velkommen.

Råd for en god start

Før oppstart

- ▶ Besøk barnehagen slik at barnet blir kjent før det skal begynne
- ▶ Forbered barnet på at det skal være sammen med andre enn dere store deler av dagen. Gjør det ved at familie eller venner passer barnet i korte og lengre økter uten at dere er tilstede
- ▶ Øv på å si «ha det» og vinke
- ▶ Begynn tidlig med å innarbeide rutiner (særlig leggerutiner)
- ▶ Ta med barnet på praktiske ting som å anskaffe og bli kjent med nisteboks o.l.
- ▶ Anskaff barnehagevogn i god tid før oppstart, og bruk den. I barnehagen sover barna ute i egen vogn.
- ▶ Snakk jevnlig om barnehagen og endringene som skal skje – vær positiv og glad i samtalen
- ▶ Unngå all form for negativt snakk og uro rundt barnehagestart rundt barnet, de er eksperter på å fange opp foreldrenes uro
- ▶ Tenk igjennom morgenrutinene deres slik at små og store kan få en rolig start på barnehagedager

Etter oppstart

- ▶ Tilrettelegg om mulig for en overgangsperiode på et par uker hvor barnet kan ha litt kortere dager
- ▶ Hjelp primærkontakten med å bli kjent med barnet under tilvenning
- ▶ Innstill deg/dere på å bruke god tid
- ▶ Har dere mulighet, så lever barnet i god tid før frokost, det er da hele dagen virkelig starter og barnet kan få ro til å observere og være med på opptrappingen av lyder og tempo i hverdagen
- ▶ Unngå bruk av mobiltelefon den tiden du/dere er i barnehagen
- ▶ Vi skal bygge opp et tillitsforhold mellom oss og dere foreldre som skal komme barnet deres til gode. Vi skal spille på lag, rådføre oss med hverandre og sammen veilede og oppdra barnet etter samfunnets kultur, normer og verdier.
- ▶ Etter tilvenningsperioden begynner hverdagen; barna er i barnehagen og foreldrene er på jobben. Samarbeidet er spesielt tett den første tiden, noe som sørger for at barnet forhåpentligvis føler seg trygg i barnehagen. Det videre samarbeidet handler om kommunikasjon i bringe – og hentesituasjoner, gjennom e-post, telefon, planlagte foreldresamtaler og foreldremøter.

Tilvenningssamtale

- ▶ Målet er å bli kjent med barnet gjennom foreldrene, og å bygge opp en god tilvenning
- ▶ Foreldrene får nødvendig informasjon
- ▶ Praktisk informasjon
- ▶ Forventninger

Navn:	Født:
Avdeling:	Oppstart:
Plasstype:	Samtaledato:
Tilstede fra foreldre:	
Tilstede fra barnehagen:	

Fortell om barnets første leveår:

- ▶ Er det spesielle hendelser dere tror barnehagen bør vite om:
- ▶ Er barnet engstelig for noe:
- ▶ Hva liker barnet å leke med? Har det noen favorittleker?
- ▶ Hvilke søvnvaner og -rutiner har barnet
- ▶ Trygghetsobjekter?
- ▶ Toalett/Bleieskift – hvilke rutiner og vaner har barnet ditt?
- ▶ Hvilke forventninger har dere til barnehagen?

Barnehagen forventer at foreldre:

- ▶ Gir viktig informasjon
- ▶ Leser informasjon (e-post, hjemmeside, oppslag etc.)
- ▶ Gir beskjed hvis andre henter
- ▶ Overholder oppholdstiden
- ▶ Holder barnet hjemme hvis barnet er sykt, og overholder regler ved sykdom
- ▶ Sender med matpakke hver dag
- ▶ Navner klær og utstyr
- ▶ Utstyrrer barnet med tilstrekkelig klær for den aktuelle årstiden

Praktisk informasjon

16

Vi ønsker _____ (barnet) velkommen til Vesletun _____ dag og tid)
_____ (barnet) har fått plass på _____ (avdeling)
sammen med barn født _____ (årstall)

Tilvenning Det er svært viktig at en av foreldrene er med barnet i barnehagen den første tiden.

Hvor lenge det vil være nødvendig må dere foreldre og barnehagen vurdere underveis.

En av de ansatte har ansvar for å følge opp deres barn den første tiden.

Det er _____ (navn på primærkontakten) som skal ha ansvar for deres barn.

Vi anbefaler at barnet får en myk overgang fra hjemmet til barnehagen, og at oppholdstida den første dagen er **ca. 4 timer**.

Ankomsttidspunkt og hvor lenge barnet skal være de neste dagene avtales med primærkontakten som er den ansvarlige for tilvenningen.

Bleier Vi kjøper inn felles bleier, foreldre betaler sammen med oppholdsbetalingen.

Vogn De som sover må ha med seg vogn. Den kan stå i vognstallen i underetasjen hele uka eller bringes fram og tilbake. Barna sover ute, men dersom vær og vind tilsier det sover de i vognene i underetasjen.

Kjøp av ekstra dager For de som går på delt plass er det anledning til å kjøpe seg en ekstra dag når dere har behov.

Det må avtales med de ansatte på forhånd, som vil kunne se om det er ledig kapasitet.

Plastlommer Barnet må ha med seg 50 plastlommer med toppåpning, A4 størrelse. Barnehagen holder perm som skal benyttes til dokumentasjon av barnets liv i Vesletun.

Navnemerking Alle klær og sko må merkes med navn, slik at vi kan vite hvem som eier hva, og dere kan se om dere har fått med andres tøy hjem. www.navnelapper.no

Mat Barna får et smøremåltid (av og til varmt måltid) og har med seg et nistemåltid i barnehagen. Barn som spiser annen mat enn det som vanligvis serveres, ex middagsglass, grøt, melkepulvermelk, tar med det selv. Dette kan evt avregnes på matinnbetalingen.

Sko/klær Barna må ha tøfler, sandaler el. l. som innesko. For de yngste anbefaler vi tynne myke skinntøfler med strikk. Regntøy og støvler, og minst et sett med ekstra klær bør ligge her til en hver tid.

Betaling Se vedlegg for betalingssetser.
Vi oppfordrer til å benytte autogiro.

Dersom beløpet ikke er innbetalt til fristen påløper et gebyr på kr. 50.

Fravær Dersom barnet skal ha fri, eller er syk ønsker vi at dere ringer og gir beskjed innen kl. 10 samme dag eller på forhånd.

Tid Åpningstiden er kl. 06.30 - 17.00. Skal dere benytte det siste kvarteret må det gis beskjed dagen før. Ankomsttid er før 09.00, eller etter 09.30.

Denne halvtimen er det måltid, og det er vanskelig for de voksne både å følge opp i måltidet, og ta i mot barn på en skikkelig måte samtidig. For øvrig kan dere komme og gå når tid som helst.

Informasjon Vi ønsker å tilby foreldre enkel tilgang til informasjon.

- All informasjon sendes til foreldre via e- post.
- På vår hjemmeside www.vesletun.dk ligger alle opplysninger om barnehagen. Den oppdateres jevnlig.
- Hver avdeling har egen mobiltelefon, det gir foreldre mulighet til å sende sms eller ringe direkte til de som har ansvaret for barnet.
- Dere kan ta kontakt med barnehagen via e- post, post@vesletun.com
- Det er oppslagstavler i garderobene, og oppslag ved ytterdørene ved spesielle anledninger.

Innganger Barnehagen har to portinnganger. Barna på Veslebu og Regnboga benytter inngangen nærmest Landbrukskontoret, mens barna på Solglytt og Perlemor benytter inngangen i enden av bygget, nærmest skogen.

Dere som har barn på flere avdelinger velger den inngangen som er mest hensiktsmessig for dere, men når de store barna skal ha med sykler hjem må dere gå inngangen beregnet for Perlemor og Veslestua.

Telefon

Hovednummer til barnehagen er 35 08 09 90. Da får dere opplest en valgmeny. Dere kan også benytte mobilnummer direkte til avdelingene eller Heidi.

- Heidi 940 33 526
- Veslebu 940 33 528
- Regnboga 940 33 529
- Solglytt 940 33 537
- Perlemor 940 33 531
- Perlemor 940 33 562

Taushetsplikt

Det kan opplyses at forvaltningslovens § 13 f - om taushetsplikt gjelder i barnehagen.

Er det noe dere er i tvil om, ta kontakt med Heidi Therese Gollner på telefon 940 33 526, eller ta en tur innom barnehagen.

Vedlegg foreldre

- ▶ Kontrakt
- ▶ Retningslinjer for sikkerhet
- ▶ Egenerklæring om helse
- ▶ Oppholdsbetaling
- ▶ Tilvenningsamtale
- ▶ Med barn i bil
- ▶ Tillatelse til video og bilder
- ▶ Oversikt over barn og ansatte på avdelingene
- ▶ Nøtteallergi

Vedlegg ansatte

- ▶ Velkommenskriv besøksdag
- ▶ Sjekkliste primærkontakt, oppstart
- ▶ Tilvenningsamtale
- ▶ Sjekkliste primærkontakt, etter 2 mnd

